

การให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ภายใต้โครงการ DFQF

โครงการให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries: LDCs) โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและการจำกัดปริมาณนำเข้า (Duty Free / Quota Free: DFQF) เป็นผลมาจากการประชุมรัฐมนตรีขององค์การการค้าโลกสมัยสามัญ ครั้งที่ ๖ (MC 6) เมื่อปี ๒๕๔๘ ซึ่งที่ประชุมฯ ได้ระบุให้ประเทศพัฒนาแล้วต้องให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least developed country: LDCs) โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและการจำกัดปริมาณนำเข้า (โควตา) แก่สินค้าที่ส่งมาจากประเทศ LDCs ทุกรายการภายในปี ๒๕๕๑ สำหรับประเทศกำลังพัฒนาให้ดำเนินการตามความพร้อมของแต่ละประเทศ โดยมีความยืดหยุ่นในเรื่องระยะเวลาและและจำนวนรายการสินค้า

ในส่วนของไทย เมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการดำเนินการภายใต้โครงการ DFQF ตามที่กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเสนอ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. เห็นชอบการให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศ LDCs โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและการจำกัดปริมาณนำเข้า (โควตา) สำหรับสินค้า ๖,๙๙๗ รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๓.๒๑ ของรายการสินค้าทั้งหมดในระบบ HS ๒๐๑๒^๑ แบ่งออกเป็น

- สินค้าเกษตร จำนวน ๑,๒๒๖ รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๖.๙๘ ของรายการสินค้าเกษตรทั้งหมด เช่น สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์ ปลาแช่เย็น พืชมีชีวิต ถั่วลิสง ไม้ไผ่ เมล็ดโกโก้ เป็นต้น

- สินค้าอุตสาหกรรม จำนวน ๕,๗๗๑ รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๒.๔๖ ของรายการสินค้าอุตสาหกรรมทั้งหมด เช่น สีนแร่และหัวแร่ดิบๆ เครื่องจักรสาน กระดาษ ด้าย ผ้าย ผ้าทอ เพชรไม่ได้ตกแต่ง นิกเกิล อลูมิเนียม ตะกั่ว สังกะสี เป็นต้น

๒. เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันผลกระทบอันเนื่องมาจาก “การให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด โดยการยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตา”

ต่อมาเมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ คณะรัฐมนตรีได้มีมติยืนยันการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ในการให้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF และการแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันผลกระทบฯ

ปัจจุบัน การให้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ของไทย เป็นไปตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง การยกเว้นอากรสำหรับของที่มีถิ่นกำเนิดจากประเทศพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓^๒ โดยสินค้าจากประเทศ LDCs ที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้โครงการ DFQF จะต้อง

^๑ ไทยได้ดำเนินการปรับโอนพิกัดศุลกากรเป็นระบบ HS ๒๐๑๗ ในปี ๒๕๖๐ ส่งผลให้จำนวนรายการสินค้าภายใต้โครงการ DFQF เปลี่ยนแปลงเป็น ๗,๔๙๖ รายการ หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๓๒ ของรายการสินค้าทั้งหมดในระบบ HS ๒๐๑๗

^๒ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ระหว่างการหารือเพื่อพิจารณาทบทวนรายการสินค้าและต่ออายุการดำเนินโครงการ DFQF

ผ่านเกณฑ์ถิ่นกำเนิดสินค้าตามที่ไทยกำหนดไว้ คือ มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของราคาสินค้า และมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form DFQF) ที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศผู้ส่งออกแนบมาเป็นหลักฐาน นอกจากนี้ ก่อนการเริ่มต้นใช้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF เป็นครั้งแรก ประเทศ LDCs ที่ต้องการใช้สิทธิฯ จะต้องส่งตัวอย่างลายมือชื่อ (specimen signatures) ของผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามาให้กรมศุลกากร เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบความถูกต้องของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

สำหรับรายชื่อประเทศ LDCs ที่สามารถขอรับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ได้ จะต้องเป็นไปตามประกาศขององค์การสหประชาชาติ (United Nations: UN) ซึ่งปัจจุบันมีทั้งหมด ๔๗ ประเทศ โดยเป็นประเทศสมาชิก WTO ๓๖ ประเทศ และอยู่ระหว่างเจรจาเข้าเป็นสมาชิก WTO อีก ๘ ประเทศ ส่วนอีก ๓ ประเทศ คือ เอิริเทรีย ตูวาลู และคิริบาตี ไม่ได้เป็นสมาชิกและไม่ได้เจรจาเข้าเป็นสมาชิก WTO ทั้งนี้ ประเทศ LDCs ทั้ง ๔๗ ประเทศ จะได้รับสิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF ทุกประเทศ แม้จะไม่ได้เป็นสมาชิก WTO ก็ตาม โดยมีรายละเอียด ดังนี้

List of Least Developed Countries (as of December 2018) *

Country	Year of inclusion	Country	Year of inclusion
Afghanistan	1971	Malawi	1971
Angola ¹	1994	Mali	1971
Bangladesh	1975	Mauritania	1986
Benin	1971	Mozambique	1988
Bhutan ²	1971	Myanmar	1987
Burkina Faso	1971	Nepal	1971
Burundi	1971	Niger	1971
Cambodia	1991	Rwanda	1971
Central African Republic	1975	São Tomé and Príncipe ³	1982
Chad	1971	Senegal	2000
Comoros	1977	Sierra Leone	1982
Democratic Republic of the Congo	1991	Solomon Islands ⁴	1991
Djibouti	1982	Somalia	1971
Eritrea	1994	South Sudan	2012
Ethiopia	1971	Sudan	1971
Gambia	1975	Timor-Leste	2003
Guinea	1971	Togo	1982
Guinea-Bissau	1981	Tuvalu	1986
Haiti	1971	Uganda	1971
Kiribati	1986	United Republic of Tanzania	1971
Lao People's Democratic Republic	1971	Vanuatu ⁵	1985
Lesotho	1971	Yemen	1971
Liberia	1990	Zambia	1991
Madagascar	1991		

* The list will be updated when new decisions become available.

อย่างไรก็ดี นับตั้งแต่โครงการ DFQF ของไทยมีผลบังคับใช้ กรมศุลกากรได้รับตัวอย่างลายมือชื่อของผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจากประเทศ LDCs เพียง ๓ ประเทศ ได้แก่ เอธิโอเปีย บังกลาเทศ และเบนิน โดยเริ่มใช้สิทธิพิเศษได้เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๑ วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๒ และวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๒ ตามลำดับ ทั้งนี้ ที่ผ่านมามีพบว่า ประเทศ LDCs อื่นบางประเทศ มีการขอใช้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF แต่กรมศุลกากรไม่สามารถให้สิทธิฯ ได้จนกว่าจะได้รับตัวอย่างลายมือชื่อจากประเทศ LDCs ที่ต้องการใช้สิทธิฯ

ทั้งนี้ การให้สิทธิพิเศษภายใต้โครงการ DFQF จะช่วยเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบที่มีอยู่มากในกลุ่มประเทศ LDCs อันจะเป็นประโยชน์ต่อภาคการผลิตในประเทศ โดยไม่จำเป็นต้องยกเลิกภาษีนำเข้าและโควตาให้กับสมาชิก WTO อื่นๆ ในสินค้าชนิดเดียวกัน ตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN) โดยไทยเริ่มมีการนำเข้าจากประเทศ LDCs ภายใต้โครงการ DFQF เป็นครั้งแรกในปี ๒๕๖๑ โดยมีมูลค่าการนำเข้าประมาณ ๑.๒๔ ล้านบาท และเป็นการนำเข้าจากเอธิโอเปียทั้งหมด โดยสินค้าที่ใช้สิทธิฯ ได้แก่ เสื้อเชิ้ตที่ทำจากใยสังเคราะห์ สำหรับในปี ๒๕๖๒ ไทยมีมูลค่าการนำเข้าสินค้าจากประเทศ LDCs ภายใต้โครงการ DFQF ประมาณ ๓๙.๓๖ ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าจาก ๒ ประเทศ ได้แก่ (๑) เอธิโอเปีย สำหรับสินค้า อาทิ เสื้อเชิ้ต และสูท และ (๒) บังกลาเทศ สำหรับสินค้า อาทิ เมล็ดงา ของใช้ในบ้านที่ทำด้วยพลาสติก และด้าย

ส่วน RoOs / สำนักการค้าสินค้า
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
มีนาคม ๒๕๖๓